

Nuorisoseurat

Nuorisoseurat

1/2023

Valoisa, mutta jännittävä kevät edessä

Elämme jännittäviä aikoja. Eduskuntavaaleihin on aikaa vajaat kaksi kuukautta, ja Euroopassa on edelleen sota. Kotitaloudet ovat tiukilla, ja niin ovat myös yhdistystoimijat. Yhteen hiileen puhaltamista tarvitaan nyt toden teolla.

Meille Nuorisoseuroille vuosi käynnistyi iloisissa merkeissä, kun pääsimme pitkän odotuksen jälkeen jälleen Folklandialle. Laiva oli pullollaan tanssin ja musiikin ystäviä, ja tunnelma oli käsinkosketeltavan yhteisöllinen. Olen iloinen, että pääsimme vihdoinkin seilaamaan yhdessä.

Yksi merkittävimmistä asioista meille on tänä vuonna helmikuun alussa tullut tieto, että seurantalotoimijoille on luvassa huojennusta paisuviin energia- ja sähkölaskuihin. Suurella osalla nuorisoseuroista tulot ovat romahtaneet viime vuosien kokoontumisrajoitusten vuoksi. Talouden puskurit on kulutettu ylläpitokustannuksiin ja välttämättömiin korjauksiin. Samaan aikaan sähkön ja polttoaineiden hinnannousu on kasvatanut ylläpitokustannuksia jopa moninkertaisiksi. Viime syksynä nuorisoseuroille tekemämme kyselyn mukaan jopa 85 prosenttia vastaajista sanoi energiakriisillä olevan vakavia vaikutuksia nuorisoseurantalojen toimintaan. Kriisi vaikuttaa suoraan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin sekä sitä kautta ystävyyssuhteisiin ja hyvinvointiin. Olemme valtavan kiitollisia energiatuesta, joka tulee toden teolla tarpeeseen. Harrastustoiminta voi jatkua eikä taloja tarvitse laittaa kylmäksi. Tuen haku käynnistyy todella pikaisesti, ja avustusprosessia hoitaa Suomen Kotiseutuliitto opetus- ja kulttuuriministeriön mandaatilla.

Tässä Nuorisoseurat-verkkolehdestä on jälleen aimokattaus ajankohtaista asiaa. Pääsemme tutustumaan lisää uuteen puheenjohtajaamme Elina Weckströmiin, teemme katsauksen järjestömme eduskuntavaalitavoitteisiin, tutustumme solidaarisuushankkeisiin, joita nuorisoseurat eri puolilla Suomea ovat viritelleet ja kurkistamme luonnollisesti myös tuleviin tapahtumiimme.

Lehdessä esitellään myös vuoden tunnustuksia: vuoden ohjaajat, tanssiteko sekä teatteriteko. Vuoden nuorisoseuran ja nuorisoseuralaisen palkinnot jaetaan 26.3. Lipinlahden Nuorisoseuran järjestämässä nuorisoseurapäivän juhlassa. Vuoden hermännin tai hermanskan palkinto jaetaan huhtikuun puolivälissä H-kiltapäivillä.

Toivon, että vuosi on käynnistynyt myös sinulle valoisissa merkeissä. Kevät tuo mukanaan toivoa, ja synkistä ajoista huolimatta sitä ei pidä koskaan menettää. Meillä on toisemme, ja meillä on harrastukset ja yhteisö, joka tuo meille iloa ja voimaa arkeen. Se kannattelee.

Annina Laaksonen

Pääsihteeri

Suomen Nuorisoseurat

Tässä lehdessä

Valoisa, mutta jännittävä kevät edessä	2
Ramppikuume – oivallinen lisä Kankaanpään taidekaupungin kulttuuritarjontaan	4
Nuorisoseurojen eduskuntavaalitavoitteet nostavat esiin harrastamisen ja kansalaistoiminnan merkitystä	5
Webinaarit tarjoavat pakohuonepeiliä ja ilmastoystävällistä ruokaa	7
Vuoden ohjaajat Veera Henttonen, Marja Jalli ja Eveliina Pilke arvostavat tunnustuksen korkealle	8
Nuorisoseurojen uusi kotisivupalvelu käyttöön	10
Solidaarisuushankkeista uutta meininkiä	10
Salla halusi tietää Hermanneista	12
Kutsu valtakunnallisille H-kiltapäiville ja kiltakokoukseen Eurajoelle	13
Mietteitä vaalien alla	14
Vuoden tanssiteko Viimeinen sapiens -koreografit Elssa Antikainen ja Hanna Poikela: ”Meillä oli tarve tehdä jotain isoa ja mahtipontista”	15
Kansantanssilla kurkistus perinteisiin	17
Kalenat ja sen oma parlamentti	18
Uusia nuorisoseurantaloja rakennetaan edelleen	19
Nuoret RamppiRaartilaiset kannustavat hakemaan Ramppikuumeen esityskatselmukseen	21
Huumaava tunne	23
Miten seurasi ohjaajat voivat?	25
Nuori Kulttuuri Digistage – virtuaalinen esiintymislava aukeaa maaliskuussa	26
Osaamista ja inspiraatiota Kansalaisfoorumin koulutuksista	27
Tervetuloa Kesäteatteriin!	29
Uusia työntekijöitä on tullut järjestöömme	30

Tekijät

Päätoimittaja

Annina Laaksonen

Toimitussihteeri

Pia Matilainen

Toimituskunta

Hannu Ala-Sankola

Teija Nikkari

Riina Kylmälahti

Ville Laitinen

Minna Pasi

Henna Liiri-Turunen

Pasi Saarinen

Ulkoasu

Sini Padilha

Kannen kuva

Pirita Laiho

Nuorisoseurat

**Yhteisöjen tulevaisuutta
rakentamassa.**

Ramppikuume – oivallinen lisä Kankaanpään taidekaupungin kulttuuritarjontaan

Kankaanpäässä järjestettiin viime vuonna 25-vuotisjuhlavuotta viettänyt tapahtuma Ramppikuume, valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät. Kahden vuoden tauon jälkeen oli tosi upeaa, että tapahtuma pystyttiin järjestämään kasvistusten. Onhan teatteri parasta paikan päällä ja vielä Kankaanpäässä.

Kankaanpään kaupungin visio on Äly, taide ja hyvinvointi asuvat meillä, olemme kulttuuri- ja taidekaupunki. Nuorisoteatteritoiminta on mitä parhaimmassa muodossa sekä kulttuuria että taidetta. Olemme ylpeitä, että Ramppikuume – valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät järjestetään juuri Kankaanpäässä. Sain itse myös tuoda tapahtuman avajaisiin kaupungin tervehdyksen. Itse avajaiset olivat myös osaltani myönteinen elämys, kun sain seurata hienojen teatteriryhmien esityksiä.

Haluamme myös kaupunkina olla elinvoimainen ihmisten kaupunki, jossa on mukava arki ja myönteinen yhteisöllisyys vahvana esillä. Ramppikuume kokoaa ympäri Suomea nuoria viettämään tiivistä teatteriviikonloppua koulutuksen ja katselmuksien merkeissä. Tämä tarjoaa kaupungille oivan tilaisuuden jättää mukavia mielikuvia nuorille kulttuurin ja

taiteen harrastajille Kankaanpäästä. Toivomme, että koko kaupunki sekä etenkin Kankaanpääsali tarjoavat erinomaiset puitteet teatteriesityksille. Ramppikuume on samalla myös hieno lisä Kankaanpään kaupungin kulttuuritarjontaan. Esityksethän ovat yleisölle avoimia. Monet kankaanpäälaiset odottavatkin innolla Ramppikuumetta, jotta pääsevät nauttimaan teatterielämyksistä kotikaupungissaan.

Kuten kaupungin visiossa on, että hyvinvointi asuu meillä. Kulttuuri ja taide luovat valtavasti hyvinvointia, ja haluamme omalta osaltamme edesauttaa sitä, että mahdollistamme niiden saatavuuden kaupunkilaisille ja omille kankaanpäälaisille nuorille. Tässäkin asiassa Ramppikuume on yhtenä osatekijänä mukana vahvistamassa lasten ja nuorten luovuutta ja hyvinvointia. Nuorisotyötä tekevät yhdistykset, kuten Nuorisoseurat, ovat avainasemassa nuorison hyvinvoinnin edistäjinä. Kiitos nuorisoseuroille!

Kaupungin puolesta haluan toivottaa nuorisoteatteriharrastajat tervetulleeksi Kankaanpään Ramppikuumeeseen 22.–24.2.2023.

Mika Hatanpää

Kankaanpään kaupunginjohtaja

Nuorisoseurojen eduskunta-vaalitavoitteet nostavat esiin harrastamisen ja kansalais-toiminnan merkitystä

TEKSTI ANNINA LAAKSONEN

Maamme seuraavia eduskuntavaaleja vietetään sunnuntaina 2.4., ja ennakkoonestys pidetään 22.–28.3. Vaaleja käydään varsin jännitteisessä ajassa, kun maailmanpoliittinen tilanne on epävakaa, ja Euroopassa on sota ensimmäistä kertaa vuosikymmeniin. Korona-ajan haasteet ovat jättäneet varjonsa moniin, ja energiakriisi kuristaa niin kotitalouksien kuin yhteisöjenkin kukkaroja.

Nuorisoseurojen eduskuntavaalitavoitteet on laadittu yhteistyössä nuorten vaikuttajien alueryhmien kanssa syksyn 2022 aikana. Nuoret nostivat esiin heidän mielestään tärkeitä asioita, ja niiden pohjalta muotoilimme yhdessä kolme eri teemaa, joiden alle laadittiin tavoitteita sekä niille konkreettisia toimenpide-ehdotuksia. Tavoitteille on oma verkkosivunsa, ja niistä on taitettu myös esite, mitä nuorisoseuralaiset voivat vapaasti ja kaa eduskuntavaaliehtokkaille.

Tavoite 1: Rahapussin koko ei saa määrittää harrastusmahdollisuuksia.

Ensimmäisenä alatavoitteena peräänkuulutamme, että jokaisella lapsella ja nuorella pitää olla mahdollisuus harrastaa riippumatta asuinpaikasta, perheen varalli-

suudesta, kielitaidosta tai iästä. Toimenpide-ehdotuksemme on, että jokaiselle koulun aloittavalle lapselle on taattava 50 euron harrastusseteli. Järjestöt ovat kaikilla Suomessa saavutettavia ja tasa-arvoisia harrastustoiminnan järjestäjiä.

Toisena alatavoitteena ehdotamme, että edullinen ja matalan kynnyksen luova harrastustoiminta on taattava kaikille. Toimenpide-ehdotuksemme on, että julkiset tilat on saatava käyttöön maksutta alle 20-vuotiaiden harrastustoimintaan.

Kolmantena alatavoitteena haastamme kouluja ja oppilaitoksia kannustamaan nuoria harrastustoimintaan. Toimenpiteeksi ehdotamme, että harrastusten näytetuntien järjestäminen on oltava maksutonta koulujen tiloissa.

Neljäntenä alatavoitteena nostamme esiin todella tärkeän ja ajankohtaisen seikan: harrastustilojen on oltava turvallisia jokaiselle. Konkreettisenä toimenpiteenä olisi se, että turvallisemman tilan periaatteet on oltava käytössä kaikissa lasten ja nuorten valtionavustusta saavissa harrastuksissa, lajista riippumatta.

Viides ja kenties olennaisin alatavoitteena haluamme muistuttaa, että harrastustoiminta on tehokas tapa estää lasten ja nuorten syrjäytymistä. Toimenpide-eh-

dotus on varsin yksinkertainen: lasten ja nuorten parissa toimivat aikuiset auttavat heitä löytämään omanlaisensa harrastuksensa. Kannustetaan kouluja, neuvoloita ja muita lasten ja nuorten parissa työskenteleviä tahoja tiedottamaan harrastustoiminnasta.

Tavoite 2: Lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden rakentajia – panostetaan heihin nyt

Ensimmäisenä alatavoitteenamme on, että lapsia ja nuoria on kuultava ja annettava heille mahdollisuus vaikuttaa. Toimenpiteeksi ehdotamme, että lapset ja nuoret on otettava mukaan päätöksentekoon heidän ikäänsä sopivalla tavalla, siis nykyisiä toimia vahvemmin. Harrastustoimintaa tarjoavat tahot voivat auttaa lasten kuulemisessa.

Toisena alatavoitteena haluamme nostaa esiin erittäin tärkeän asian: yhteiskunnan on oltava turvallinen kaikille. Ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden, moninaisuuden ja tasa-arvon on toteuduttava aidosti jokaiselle nuorelle. Toimenpide-ehdotuksena vaadimme, että hallituksen on sitouduttava edistämään kaikin tavoin turvallisemman yhteiskunnan toteutumista lainsäädäntöä kehittämällä. On myös lisättävä yhdenvertaisuus- ja moninaisuuskoulutusta keskeisille viranomaisille. On järjestettävä kansalaiskeskusteluja, joissa nuoret ja päättäjät saadaan saman pöydän ääreen.

Kolmantena alatavoitteena toistamme sitä, mitä lukuisat nuorisotalon toimijat, kuten vaikkapa nuorisotalon kattojärjestö Allianssi, ovat nostaneet vahvasti esiin: nuorten mielenterveystyöhön on panostettava enemmän ja avun piiriin on päästävä matalammalla kynnyksellä. Toimenpide-ehdotuksena kannustamme panostamaan ennaltaehkäiseviin palveluihin ja lisäämään kouluterveydenhuollon yhteyteen psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut, joihin pääsee ilman jonottamista ja matalalla kynnyksellä.

Neljäntenä alatavoitteena pääsemme kaiken hyvinvoinnin keskiöön: ympäristöön ja kestäväan kehitykseen. Ympäristövaikutukset ja kestäväan kehityksen periaatteet on huomioitava kaikissa lasten ja nuorten valtionavustusta saavassa harrastustoiminnassa.

Viidennessä alatavoitteessamme kuuluu lasten ja nuorten syvä huoli koulun kuormittavuudesta: Oppimisessa ja opiskelussa pitää olla myös ilo mukana. Riittävästä henkilö- ja resurssista oppilashuollossa on huolehdittava, jotta oppiminen on mielekästä. On lisättävä

kouluvalmentajien ja koulunkäynnin ohjaajien määrää kouluissa. Oppimista tukevien ammattilaisten palkkusta on tarkasteltava.

Tavoite 3: Vireä kansalaisyhteiskunta on kaikkien etu

Ensimmäisenä alatavoitteena nostamme esiin nuorisoseuratoiminnan sielun ja sydämen: seurantalot. Niiden on oltava paikkakuntien yhteisiä kokoontumispaikkoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset koostuvat tuhansia harrastajia ja vapaaehtoisia yhteen viikoittain. Talojen ylläpitämisestä vastaavat vapaaehtoisvetoiset paikallisseurat, joiden energian pitäisi kohdistua toiminnan kehittämiseen, ei taloushuoliin. On siis luotava seurantaloiden käyttöön perustuva valtionavustus. Seurantaloiden ylläpitoavustukset on saatava valtion budjettiin, jotta taloja ylläpitävien tahojen kaikki aika ei mene taloudellisten kriisien ratkaisuun.

Toisena alatavoitteena toivomme, että tapahtumien järjestämiseen liittyviä velvoitteita helpotettaisiin ja selkeytettäisiin. Viranomaisten pitäisi yksinkertaistaa ohjeistus tapahtumien järjestämiseen erityisesti yöpymistä vaativiin tilaisuuksiin. Julkisiin tiloihin tulee tehdä jo suunnitteluvaiheessa yöpymissuunnitelma.

Kolmantena ja äärimmäisen tärkeänä alatavoitteena nostamme esiin myös demokratian kannalta olennaisen asian: kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia on lisättävä. Yhdistyksillä on oltava mahdollista olla useampi kotipaikkakunta. Yhdistyslain muutosten resurssointi on turvattava, jotta kansalaisjärjestötoimintaa helpottavat lakimuutokset etenevät.

Neljäntenä alatavoitteena kannustamme uutta hallitusta helpottamaan pienten työnantajien, kuten yhdistysten, työllistämismahdollisuuksia. Konkreettisenä esimerkkinä on työterveyshuollon järjestämisvelvoite, ja se pitäisi poistaa alle 5000 euroa vuodessa palkkaa maksavilta työllistävilta työnantajilta.

Viides alatavoite liittyy merkittävästi myös demokratiaan ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen: kaikkia on innostettava ja kannustettava vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoistoiminnan tukemiseen ja siihen innostamiseen ja vapaaehtoisille positiivisten kokemusten tarjoamiseen on panostettava. On huomioitava, että vapaaehtoisten ikääntyminen vaikuttaa yhdistystoiminnan tulevaisuuteen. Yhteiskunnan on oltava mukana kansalaistoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Järjestämme 16.3. vaalipaneelin Helsingin keskustakirjasto Oodissa klo 18.30–19.30, aiheena kulttuurihyvinvointi. Tilaisuus myös striimataan. Mukana iso joukko eri puolueiden kansanedustajaehdokkaita!

Kannustamme kaikkia nuorisoseuralaisia seuraamaan eduskuntavaalikeskusteluja ja äänestämään!

Webinaarit tarjoavat pakohuonepeliä ja ilmastoystävällistä ruokaa

TEKSTI HANNU ALA-SANKOLA

Nuorisoseuroille suunnatussa tämän vuoden webinaaritarjonnassa on sisältöä laidasta laitaan. Järjestöllisten, harrastustoiminnan ja muiden perinteisen aiheiden lisäksi olemme tuoneet kattaukseemme sellaisia uusia teemoja, joiden arvellemme kiinnostavan nuorisoseuralaisia. Seuraavaksi esittelen kolme tämän vuoden uutuutta webinaaritarjonnastamme.

Millaisin toimin turvaamme sen, että jokainen voi osallistua toimintaamme omana itsenään? Entäpä miten puutun mahdollisiin epäkohtiin, joita havaitseen? Kolmen kokoontumisen verkkokoulutussarjan tavoitteena on esitellä järjestöemme arvojen mukaiset Turvallisemman Tilan Periaatteet sekä kouluttaa jäsenistöä siihen, miten turvallisempaa tilaa voidaan käytännössä luoda. Kolmen illan koulutussetissä paneudutaan niin teoriaan kuin käytäntöön sekä tutustutaan liiton ohjeisiin, miten toimia. Teoriaosuudet webinaarisarjasta tallennetaan, ryhmätyöosuudet ovat luottamuksellisia.

Turvallisempi tila nuorisoseuratoiminnassa – webinaarisarja on keskiviikkoisin 8.3., 22.3. ja 12.4. klo 17.00–19.00.

Pakohuoneesta uusi tulonlähde seuralle

Mikä ihmeen pakohuonepeli! Pakohuone on fyysinen seikkailupeli, jossa huoneeseen suljettujen ihmisten

misten pitää päättelykyvyn ja yhteistyön avulla päästää määrääjassa ulos huoneesta. Pelistä on olemassa monia erilaisia muotoja. Webinaarissa perehdytään siihen, miten pakohuonepelin voisi toteuttaa vaikka seurantalolla. Pakohuonepeli seurantalolla toteutettuna voisi olla jopa uusi tulonhankkimismuoto seuralle.

Näin teet pakopelihuoneen seurantalolle –webinaari on maanantaina 3.4. klo 17.00–19.00.

Ruokatarjonnan toiveet ja tarpeet kasvavat

Nuorisoseurojen tapahtumissa tarjoillaan usein ruokaa niin osallistujille, talkoolaisille kuin seurantaloon käyttäjille. Toiveet ja tarpeet erilaisten vaihtoehtojen tarjoamiselle ovat kasvaneet. Yhä useamman nuorisoseuralaisenkin valintoihin vaikuttavat ruoan alkuperä ja ilmastovaikutukset.

Webinaarissamme keskustellaan kasvipainotteisemman ruoan eduista ja hyödyistä sekä saadaan käytännön vinkkejä kasvisruoan tekemiseen isolle porukalle. Aiheesta kertomassa WWF:n ja Marttojen asiantuntijat.

Ilmastoystävällisempi ruoka –webinaari on tiistaina 5.9. klo 17.00–19.00.

Koko vuoden webinaaritarjonnan ilmoittautumislinkeineen löydät liiton sivuilta.

nuorisoseurat.fi/verkkokoulutukset/

Vuoden ohjaajat Veera Henttonen, Marja Jalli ja Eveliina Pilke arvostavat tunnustuksen korkealle

TEKSTI PIA MATILAINEN

Vuoden ohjaajiksi on valittu Veera Henttonen Jyväskylästä, Marja Jalli Koski Tl:stä ja Eveliina Pilke Joensuusta. Kaikki kolme arvostavat tunnustuksen korkealle ja kokevat sen osoittavan, että heidän työtään on arvostettu.

Veera Henttonen nuorisoseuratie alkoi Jyväskylän seudun Nuorisoseurojen Virkku-hankkeesta, jonka jälkeen hän oli mukana muun muassa paikallisseuran hallituksessa ja nuorisoseurojen Nuoret Vaikuttajat -ryhmässä. Viime vuosina Veera on toiminut Keski-Suomen alueen luottokouluttajana ja keskittynyt valtakunnallisen Nuoret Vaikuttajat -ryhmän mentorointiin. Veeran persoona perustuukin neljään kivijalkaan: osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen, yhteisöllisyyteen ja moninaisuuteen.

“Ainahan se tuntuu kivalta tulla palkituksi. Ja tuntuu todella hyvältä saada tunnustusta työstä, mitä olen tehnyt, vaikka itse tuntuu että enhän minä mitään ihmeellistä ole tehnyt; olen vain tarttunut erilaisiin mahdollisuuksiin”, Veera sanoo ja jatkaa: “Luottamustoimet eikä mentorointi kumpikaan ole ollut asioita, joihin missään vaiheessa aktiivisesti tähtäsin. Sanoin vain ennakkoluottomasti kyllä, kun pyydettiin ja sitä kautta olen aina vain tarttunut uusiin tilaisuuksiin.”

Veera kokee, että kaikki asiat, mitä hän nuorisoseuroissa on tehnyt, on opettanut hänelle paljon ja tarjonnut uutta. Ja tämä on syy, miksi hän on toiminnassa mukana pysynytkin. “Nuorisoseurat merkitsee minulle yhteisöä ja kannustajaa. On mahtavaa

olla osana organisaatiota, jossa koen, että olen pystynyt vaikuttamaan ja tekemistäni on arvostettu.”

Veera Henttonen

Marja Jalli

Kuva:
Ragni Reichardt

**Marja saa
porukan
puhaltamaan
yhteen hiileen**

Marja Jalli on jo kolmekymmentä vuotta luotsannut maineikasta Kööri-kuoroa Koski Tl:ssä. Tämä omatoiminen ja aikaansaava nainen sovitaa kappaleen kuin kappaleen kööriläisille sopivaksi, ja löytää kaikille sopivan äänialan laadusta tinkimättä. Marja ei tee itsestään numeroa, vaan saa letkeällä, mutta päättäväisellä otteellaan porukan puhaltamaan yhteen hiileen.

“Hyvältä ja kiitolliselta toki tuntuu. Joskin hämmennyneeltä, huomionosoitus yllätti perinpohjaisesti, asia, jota en koskaan edes ole osannut omalle kohdalle osannut ajatella. Olla siellä nyt estradilla ja ajanjatkumossa yhtenä mukana”, Marja tiivistää ensitunnelmat tunnustuksen saamisesta.

Päällimmäisenä tunteena tunnustuksesta Marjalle nousee kiitollisuus. “Asiaa on vaikea ottaa henkilökohtaisesti, koska tunnustus kohdistuu ohjaamiseeni, jota ei olisi ilman Kööriämme ja ilman Kosken Tl Nuorisoseuraa. Kiitollisuus siitä, että tapaamme toimia ruohon-

juuritasolla pitkäjänteisesti arvostetaan. Kiitollisuus pienen kuntamme harrastustoiminnan puolesta. On arvokasta, että tunnustuksen kriteerit ovat yleensäkin hyvin laajat, mikä antaa mahdollisuuden erilaisten toimijoiden ja yhteisöjen huomioimiseen.”

Kööri syntyi suunnittelematta ja palasten lokahtaessa kohdilleen. “Kunnassamme nuorisoseuralla on vahva asema, se näkyy katukuvassa ja toiminnassa. Köörin syntymiseen tarvittiin yksi nuorisoseuran näyttelijä, joka kysyi halukkuuttani tulla vetämään lauluporukkaa Nalle Puh -lastennäytelmään. Taustatietonaan hänellä oli, että soitan pianoa, laulamisesta ei tainnut olla mitään tietoa. Laulu- ja soittoporukka saatiin näytelmää varten kerättyä, ja laulu on vaan jatkunut tämän ensimmäisen projektin jälkeenkin”, Marja muistelee.

“Pikkuhiljaa rooli sekä laulajana että ohjaajana on muotoutunut omannäköiseksi, jossa luonnollisesti kööriläiset ovat pitäneet motivaatiota ja jatkumoa yllä. Myös aktiivinen yhteistyö seuramme kansantanssijoiden ja muiden musiikkiryhmien kanssa pitää huolen siitä, että innostus ei pääse hiipumaan. Nuorisoseura on avarakatseinen yhteisö, jossa jokaisen on hyvä olla. Siellä on sijaa innostua, yrittää, myös kompuroida. Vahvat juuret ja historia tuovat turvaa, mutta ollaan avoinna myös uuteen. Seura mahdollistaa luonnollisesti paljon hyvää ja konkreettista lapsille, nuorilla, vanhemmille, mutta jokin taika tässä on konkretian lisäksi, mikä on tämän päivän maailmassa aina vaan arvokkaampaa”, Marja kertoo.

Eveliina ohjaa luovasti eri-ikäisiä harrastajia

Eveliina Pilke on tanssin harrastaja ja ohjaaja Nuorisoseura Motorassa Joensuussa. Nuorisoseurassa hän on ollut mukana kolmevuotiaasta saakka, kun hänen äitinsä vei hänet tanhuryhmään Tuusniemellä. “Koko lapsuuteni ja nuoruuteni olin aktiivisesti Tuusniemen Nuorisoseuran jäsen. Sen jälkeen tie on vienyt Kuopion kautta Rovaniemelle, Ouluun ja nyt koti on Joensuussa. Jokaisessa asuinkaupungissani olen päättänyt paikallisen nuorisoseuran toimintaan joko tanssijana tai opettajana. Tällä hetkellä olen koko sydämelteni motoralainen”, Eveliina kertoo nuoriseturataipaleestaan.

Eveliina on huippuluokan tanssinopettaja, jolla on monipuolisia taitoja ohjata eri-ikäisiä harrastajia. Hän on luova ja kekseliäs koreografi sekä kannustava ja tanssitaitoja kehittävä tanssinohjaaja. Työssään hänelle on tärkeää vastuullisuus ja turvallisen toimintaympäristön luominen kaikille osallistujille.

“Olen erittäin otettu ja kiitollinen tästä tunnustuksesta. Päälimmäisinä tunteina ovat ilo sekä ylpeys. Tanssinopettajan työ on välillä hyvin yksinäistä työtä silloin, kun muita kollegoja ei ole tanssisalissa. Oman työn reflektointi jää vä-

Eveliina Pilke

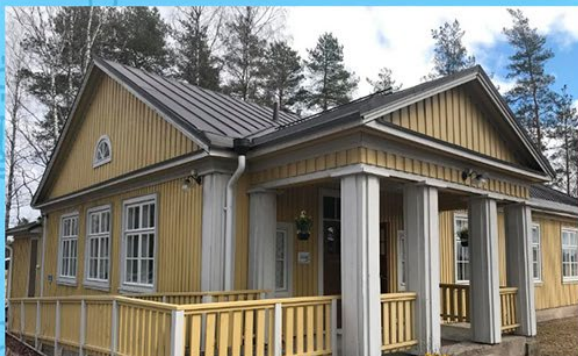

häiseksi. Tunnustus toi minulle suuren onnistumisen kokemuksen ja luotto omaan opettajuuteeni syventyi. Minulle tämä on erittäin merkittävä meriitti. Olen itse aina arvostanut suuresti kollegoja, jotka tämän tunnustuksen ovat saaneet. Hienoa kuulua nyt joukkoon”, Eveliina kertoo tuntemuksistaan tunnustuksen saamisen jälkeen. “Tanssi on jo pitkään vienyt elämästäni suuren siivun. Se on tuonut minulle laajan ystäväpiirin, äärettömän paljon huikeita kokemuksia, muistoja ja kohtaamisia. Olen saanut oppia ja kasvaa turvallisessa ympäristössä omana itsenäni. Olen saanut oppia itsestäni. Mutta varmaan rakkain ja suurin asia, mitä olen tanssin kautta löytänyt, on puolisoni. Hänen kanssaan olen saanut jakaa ja tutkia tätä taiteen upeaa maailmaa kohta jo 13 vuotta. Meillä on ihana tanssiva perhe, johon kuuluu kaksi lasta sekä kissa ja koira. Tanssi on minulle elämäntapa, työ ja harrastus. Se on osa identiteettiäni, mitä kautta minun on luontevaa ilmaista itseäni”, Eveliina kertoo.

Suomen Nuorisoseurat myöntää Vuoden ohjaaja -tunnustukset vuosittain. Niiden tarkoituksena on nostaa ohjaajan työn arvostusta ja kannustaa tekemään tätä arvokasta työtä jatkossakin. Hyvä ohjaaja innostaa, inspiroi ja opettaa. Tämän vuoden tunnustukset luovuttivat Suomen Nuorisoseurojen puheenjohtaja Elina Weckström ja pääsihteeri Anniina Laaksonen kansantanssi- ja kansanmusiikkifestivaali Folklandialla järjestetyssä Eläköön Folk! -gaalassa tammiukuun alkupuolella.

Ajankohtaista

Tervetuloa Kuusjärven Nuorisoseuraan!

Nuorisoseurojen uusi kotisivupalvelu käyttöön

TEKSTI HANNU ALA-SANKOLA

Suomen Nuorisoseurat on solminut yhteistyösopimuksen nuorisoseurojen kotisivupalveluista Yhdistysavaimen kanssa. Yhdistysavain on yhdistyksille suunniteltu helppokäyttöinen kotisivupalvelu, jota käyttää jo tuhannet suomalaiset yhdistykset ja seurat. Yhdistysavain ja Suomen Nuorisoseurat haluavat yhteistyössä tarjota liiton jäsenyhdistyksille edullisesti helppokäyttöiset työkalut kotisivujen ylläpitoon.

Nuorisoseurat saavat jäsenetuna 20 prosentin alennuksen Yhdistysavaimen pakettien hinnoista. Yhdistysavain tarjoaa myös täysin ilmaisen kevyen paketin niille nuorisoseuroille, jotka eivät tarvitse laajempaa pakettia omiin tarpeisiinsa.

Nuorisoseuroja varten on tehty oma kotisivupohja, jonka voi ottaa helposti käyttöön. Palvelun käyttöönotosta ja ylläpidosta järjestetään nuorisoseuroille erilisiä koulutuksia. Koulutusten tallenteet ovat katsottavissa nuorisoseurojen materiaalipankissa myös tilaisuuksien jälkeen.

Lisätietoa tästä jäsenpalvelusta saat liiton kotisivujen uutisesta. Sieltä löytyy myös linkki, josta voit aloittaa palvelun käyttöönoton.

nuorisoseurat.fi/nuorisoseurojen-uusi-kotisivupalvelu-kayttoon/

Hankkeet

Solidaarisuushankkeista uutta meininkiä

TEKSTI HENNA LIIRI-TURUNEN KUVA ROKI BJÖRNHOLM

Viime vuonna kannustimme ja sparrasimme järjestömme toimijoita hakemaan solidaarisuusprojekteja EU-rahoituksella ja tulosta syntyi. Jopa neljä nuorisoseuraa sai rahoituksen hakemalleen projektille. Millaisia ovat heidän kokemuksensa projektien toteutuksesta? Haastateltavina olivat Jyväskylän Teat-

teriyhdistys Kulissin **Aarni Auerniitty**, Saimaan Nuorisoseurojen **Tuija-Liisa Leino**, Mikkelin seudun Nuorisoseuran tiimiläiset **Taneli Arosara**, **Jere Suomala** ja **Veli-Pekko Häkli** sekä Jyväskylän seudun Nuorisoseuran **Veera Henttonen**.

Jyväskylän Teatteriyhdistys Kulissin nuorten näytelmäproduktio

Mistä ajatus projektiin syntyi?

“Teatterimme Kulissi oli ollut ilman omaa toimitilaa, mikä aiheutti haastetta kovassa nousukiidossa olevalle toiminnalle ja paineita erityisesti lasten ja nuorten toiminnan toteuttamiseksi. Yhdistykseltä oli myös tiedusteltu mahdollisuuksia osallistua kevyemmin teatteritoimintaan, ja hankkeen työpajat loivat mahdollisuuden pistemäisempään osallistumiseen”, kertoo Aarni Auerniitti.

“Idea lähti liikkeelle Nuoret Vaikuttajat -tapaamisessa, missä pidettyjen keskustelujen kautta meillä heräsi yhteinen kiinnostus podcast-tuotantoa kohtaan”, muistelee Veera Henttonen.

Mitä aiotte tehdä tai olette jo tehneet?

“Vuoden mittaisen projektin aikana toteutetaan työpajoja eri teatterin osa-alueista mm. käsikirjoittamisesta, ohjaajan työstä ja naamioteatterista sekä nuorten omia teatteriproduktioita. Ensimmäinen nuorten teatteriproduktio sai ensi-iltansa marraskuussa, ja sillä pyritään mukaan myös Ramppikuume-festivaalille. Sen rakentamista tukivat syksyllä toteutetut työpajat, ja kokonaisuus rakentui nuorten itsensä kirjoittamista ja ohjaamista näytelmistä. Toisen näytelmäprojektin ensi-ilta häämöttää toukokuulla, ja tässä produktiossa mukana ovat Kulissin kuorolaiset, ja se yhdistääkin teatteria ja musiikkia. Kaikkiaan projekti on sulautunut hienosti osaksi yhdistyksen toimintaa”, kertoo Aarni.

“Lähdemme suunnittelemaan ja tuottamaan yhteensä kymmenen podcast-jaksoa vuoden 2023 aikana. Jaksojen teemat vaihtelevat meidän mielenkiintojemme mukaan. Punaisena lankana on nuorten äänen ja näkökulmien esiintuominen”, kuvaa Veera.

“Nuorten taiteellisen mielen ilmaus -projektimme kehittää kulttuurista harrastustoimintaa Mikkeliin ja tuo nuorten äänen kuuluviin. On kyllä jännä fiilis, en ole ennen ollut tällaisessa mukana. Hyvä, että pääsee

tätä kautta vaikuttamaan oman paikkakunnan harrastustoimintaan. Hyvällä fiiliksellä lähdetään liikkeelle!”, kertoo Veli-Pekko Häkli.

Miltä projektin haku ja hallinto tuntui?

“Saimme Opetushallitukselta varsin positiivista palautetta ja 83/100 pistettä hakemuksestamme. Saatu rahoituspäätös oli oikein positiivinen yllätys. Portaali näyttää pelottavammalta, kuin mitä se lopulta on ja virheilmoituksista ei tarvitse huolestua. Raportoinnin osalta projekti on itseasiassa suhteellisen kevyt, huomattavasti kevyempi, kuin mikä mielikuva itsellä oli ennen”, vastaa Aarni.

“Hakeminen oli yllättävän helppoa, vaikka kyllä siihen aikaa sai kulutettua. Kysymykset olivat helppoja, koska ne liittyivät vahvasti meidän ajatuksiin ja tavoitteisiin. Oli hyvä joutua jo hakuvaiheessa hahmottamaan projektin etenemistä tarkemmin”, kuvaa Veera.

“Nuorisoseurojen sparraus ja valmiiden lomakepohjien käyttäminen auttoi hakemisessa, vaikka moni asia hakuvaiheessa tuntui vaikealta. Opetushallitus järjestää avustuksen saaneille Teams-koulutusta, jossa avataan hankkeen hallinnointia ja ohjeistetaan projektin toteutuksessa. Ja ainahan apua voi myös kysyä”, iloitsee Tuija-Liisa Leino.

Missä menette nyt? Miten teillä on mennyt?

“Projekti on mahdollistanut toiminnan, jota emme muuten olisi voineet tehdä. Olemme saaneet positiivista palautetta osallistujilta. Mukana on ollut uusia nuoria ja työpajat ovat olleet erittäin suosittuja. Olemme saaneet tukea sekä nuorisoseuroilta että Opetushallituksesta eli hommaa ei tosiaan ole tarvinnut tehdä yksin”, kertoo Aarni.

“Olemme saaneet porukan kasaan ja pitäneet ensimmäisen kokouksen. Lähdemme käynnistämään tuotantoa alkuvuodesta”, vastaa Veera.

“Mikkelissä olemme kokoontuneet ydinryhmällä ja aloittaneet aikataulutuksen ja rekrytoinnit sekä viestinnän suunnittelun. Nyt on hyvä pöhinä ollut valmisteluissa. Olen tykännyt olla mukana hankkeessa ja tämä on ollut tosi antoisaa myös opiskelujen puolesta”, kertoo Taneli Arosara.

“Sitoutuneet nuoret tekivät hyvää työtä jo hakuvaiheessa ja homma on jatkunut sujuvasti toteutukseen. Ryhmään on tullut lisää nuoria mukaan. On hienoa, että Pieksämäen kunta tukee myös osaltaan ryhmän projektia”, kertoo Tuija-Liisa.

Minkä vinkin antaisitte projektia suunnittelevalle porukalle?

Aarni: “Hakemus kannattaa joukkoistaa ja jakamalla vastuita työ ei ollut kenellekään kohtuuton.”

Veera: “Ei kannata pelästyä EU-byrokratiaa. Hakeminen on helppoa, kunhan porukka ja idea löytyy.”

Jere: “Välillä jännittää, mutta yhdessä tässä tehdään, niin luotan että hyvin menee!”

Tuija-Liisa: “Nyt saamme hyvän kokemuksen, minkä avulla on myös helppo innostaa uusia toimijoita alueelta hakemaan hanketta. Avustus on hyvän suuruinen, ja sillä voidaan saada paljon aikaan!”

H-kilta

Salla halusi tietää Hermanneista

TEKSTI HEIKKI TUOMI-NIKULA

Mitä ne Hermannit oikein ovat? Kysymyksen esitti kansallispukuinen **Salla**, joka tanssii Saarenkylän Siepakoissa, ja on siis nuorisoseuralainen ja fiktiivinen henkilö. Selitin: “Hermannit ovat nuorisoseuralaisia, vähän vanhempia vain, aikuisia.”

”Siis niin vanhoja kuin sinä?”

”No joo, mutta on onneksi sentään nuorempiakin.”

”Mitä ne tekevät”, kysyi Salla.

”No täällä kahvilassa he usein häärivät keittiössä tai ovat ovimiehinä. Monet käyvät myös tanhuamassa, vetävät monenlaisia kerhoja, toimivat autokuskeina eli ovat apuna aina kun jossain apua tarvitaan.”

”No miten he eroavat muista nuorisoseuralaisista?”

”Useimmat heistä ovat tehneet pitkän työn nuorisoseuran monissa eri tehtävissä. Sitten he ovat halunneet antaa tilaa nuoremmille päättäjille, mutta ovat vielä mukana taustatukena.”

”Mistä tämä Hermanninimitys johtuu?”

”Se on arvonimi, jota kuka vain voi anoa nuorisoseurassa toimineelle tai sitä tukeneelle henkilölle. Tunnettu sanonta: “Tervetuloa Hermannin nuorisoseuraan”, on tässä taustalla. Hermannin Nuorisoseura toimii Helsingissä Hermannin kaupunginosassa. **Aleksanteri Salava** perusti seuran yli 100 vuotta sitten, mutta hänen lentävä lauseensa elää yhä. Osaatko muuten arvata, keitä olivat ensimmäiset Hermannit?”

”Varmaan ikivanha **Santeri Alkio**.”

”Ei, vaan presidentti **Urho Kekkonen** ja puolisonsa **Sylvi Kekkonen**.”

”Oho, mutta miten nainen voi olla Hermannin?”

”Hermannin ei olekaan tässä etunimi, vaan arvonimi, joka on yhteinen sekä miehille että naisille. Usein naisia kutsutaan Hermanskoiksi.

”Onko Hermanneilla oma yhdistys?”

”On olemassa valtakunnallinen H-Kilta. Maakunnissa kiltaneuvostot kokoavat nuorisoseuravetaraanit yhteen ja valitsevat keskuudestaan edustajan valtakunnalliseen H-Kiltaneuvostoon. Kiltaneuvosto on nuorisoseurajärjestön yhteistyöelin eli tukee sitä kautta kykyjensä mukaan järjestön toimintaa.”

”Paljonko Hermanneja on?”

”Kuutisen tuhatta on saanut arvonimen ja rintamerkin. Mutta voisi heitä olla paljon enemmänkin.”

”Keneen voisi ottaa yhteyttä, jos vaikka isoisä haluaa mukaan?”

”Kuka vain seurassa voi auttaa. Jokaisessa maakunnassa on lisäksi oma yhdyshenkilönsä, jonka kautta hommat hoituvat helposti. He ovat **Jari Ristimäki** Etelä-Pohjanmaa, **Paavo Vuorenoja** Häme, **Aulis Kopsala** Keski-Pohjanmaa, **Jorma Rantakömi** Keski-Suomi, **Merja Leinonen** Lappi, **Juha H Kukkohovi** Pohjois-Pohjanmaa, **Aila Sookari** Satakunta, **Marja-Liisa Selimäki** Uusimaa, **Jarmo Frantti** Varsinais-Suomi ja **Pekka Taattola** Ylä-Savo. Puheenjohtajana on **Ukko-Hermanni**, joka valitaan vuosittain. Tällä joukolla on suuri vastuu nuorisoseuraveteraanien toiminnasta.”

”Jos puheenjohtajaksi valitaankin nainen. Onko hänkin Ukko-Hermanni?”

”Hyvä kysymys. Ei ole Akka-Hermannia, sillä tässä on sama juttu kuin Hermannissa: kyse on tittelistä eikä sukupuolesta.”

”Aika vakavilta vaikutatte. Teettekö te ikinä mitään kivaa?”

”Paikallisten tapahtumien lisäksi järjestetään valtakunnalliset H-kiltapäivät (tänä vuonna Eurajoella huhtikuussa) sekä kesäretki, joka viime vuonna osui Porvoon ympäristöön. Monenlaisia kekkereitä on maakunnissa kökkäjäisistä pikkujouluihin.”

”Siis siellä on mukavaa.”

”On. Ja hyviä kavereita. Mikä muuten sinusta tulee isona?”

”Jos vaikka alkaisin Hermanniksi!”

”Hyvä idea, sillä jos totta puhun, niin Hermannitkin tarvitsevat kipeästi uusia tekijöitä. Huhtikuussa on Kiltakokous Eurajoella. Yllytä isoisä mukaan ja sen kaverit kanssa.”

H-kihta

Kutsu valtakunnallisille H-kiltapäiville ja kiltakokoukseen Eurajoelle

KUVA VALO AATROKOSKI

Vuoden 2023 H-kiltapäivät pidetään 15.–16.4. Satakunnassa, Eurajoen Kristillisellä opistolla osoitteessa Koulutie 4. Päivät aloitetaan lauantaina 15.4. klo 12 lounaalla ja kokous alkaa klo 14.00.

Kokouksessa käsitellään kuluneen vuoden toimintakertomus, kuluvan vuoden suunnitelmat, henkilövalinnat sekä muut sääntöjen määräämät asiat. Lisäksi tarkistetaan voimassa oleviensääntöjen pykälät 1, 4 ja 5.

Lisätietoja Irmeli Virtaselta puh. 040 8352652
Ilmoittautumiset viimeistään keskiviikkona 29.3. Irmeli Virtaselle puh. 040 8352652 tai Aila Sookari sähköposti: aila.sookari@gmail.com.

Tavataan joukolla Kiltapäivillä.

Tervetuloa!
Satakunnan H-kihta

Mietteitä vaalien alla

Suomen Nuorisoseurojen hallitus kokoontui vuoden ensimmäiseen kokoukseensa tammikuun lopussa Tampereelle. Lauantain seminaarin ohjelmassa oli tiivistä työskentelyä ryhmäytymisen, hallitustyöskentelyn pelisääntöjen ja toimintaorganisaation ajankohtaisten ilmiöiden parissa. Sunnuntaina järjestäydimme uudella hallituskokoonpanolla ensimmäiseen kokoukseen. Aiheina olivat muun muassa katsaukset toimintasuunnitelman toteutumiseen sekä menneisiin ja tuleviin tapahtumiin, päätöksentekoa edunvalvonnan ja viestinnän kärkeistä sekä vastuunjako.

Kokouksessa valittiin hallituksen varapuheenjohtajiksi vuodelle 2023 **Lauri Haltsonen** ja **Hannu Harmaala**. Hallituksen kesken jaettiin myös toimintasuunnitelman mukaisia vastuusalkkuja. Salkkujen avulla hallituksen jäsenen ammattiosaaminen ja paikallisseuratuntemus tulee johtavien toimihenkilöiden käyttöön. Näin on tarkoitus tiivistää hallituksen ja johtoryhmäläisten yhteistyötä ja vahvistaa nuorisoseurojen äänen kuulumista. Hallitustyöskentelyä ja vastuusalkkuja sovittiin arvioitavaksi joulukuun hallituksen kokouksessa.

Koko viikonloppua läpileikkasi vahva tahto toteuttaa jäsenistöä ja paikallisia nuorisoseuroja palvelevaa toimintaa. Keskusteluissa puhuttiin monipuolisesti harrastustoiminnasta, paikallisseurojen järjestämistä tapahtumista, ylisukupolvisesta toiminnasta sekä arvojen toteutumisesta niin toimihenkilöiden työssä kuin paikallisseurojen toiminnassa. Yhdessä todettiin, että yhteisöllisyys ja osallisuuden kokemukset ovat se liima, joka innostaa meitä kaikkia toimimaan nuorisoseuroissa ja tekemään myös töitä palkansaajina tai luottamushenkilöinä nuorisoseurojen eteen.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden teemat näkyvät vahvasti myös nuorisoseurojen eduskuntavaalitavoitteissa, joita ovat seuraavat:

1. Rahapussin koko ei saa määrittää harrastusmahdollisuuksia.
2. Lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden rakentajia – panostetaan heihin nyt.
3. Vireä kansalaisyhteiskunta on kaikkien etu.

Pohtiessani eduskuntavaalitavoitteita tulee vääjäämättä mieleen Sixten Korkmanin kolumni Helsingin sanomien mielipidepalstalla (HS 11.1.2023): ”Valinnoissa olisi asetettava lapset ja nuoret etusijalle. Heistä huolehtiminen on

ANNINA LAASONEN

investointi, jota ei ole varaa olla tekemättä.” Konkari taloustieteilijä muistuttaa kirjoituksessaan myös kansalaisyhteiskunnan merkityksestä. Toivotaan, että tuleva eduskunta ymmärtää tämän. Nuorisoseurojen toimintaedellytysten turvaaminen tarkoittaa lapsille ja nuorille kasvun mahdollisuuksia osallistuviksi ja aktiivisiksi kansalaisiksi – tulevaisuuden rakentajiksi.

Elina Weckström

Suomen Nuorisoseurojen puheenjohtaja

Vuoden tanssiteko Viimeinen sapiens -koreografit Elssa Antikainen ja Hanna Poikela: ”Meillä oli tarve tehdä jotain isoa ja mahtipontista”

TEKSTI TEIJA NIKKARI KUVA SAMI PERTILÄ

Suomen Nuorisoseurojen Vuoden tanssiteko -tunnustus myönnettiin Folklandia-risteilyllä järjestetyssä Eläköön Folk! -gaalassa 13.1.2023 **Elssa Antikaisen** ja **Hanna Poikelan** teokselle Viimeinen sapiens. Valinta tehtiin mestarikansantanssija **Antti Savilammen** esityksestä ja hän myös luovutti tunnustuksen.

Oululainen Antikainen ja hyvinkääläinen Poikela ovat molemmat kansantanssikentän monitoimijoita: tanssinopettajia, koreografeja ja taiteilijoita. Lisäksi Poikela työskentelee Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskuksen toiminnanjohtajana. He ovat vuosien varrella tehneet monenlaisia projekteja, ja heillä oli molemmilla vahva tunne, että on pakko tehdä jotain isompaa. Viimeinen sapiens-teos lähti muodostumaan, kun he päätyivät Jarkko Martikaisen keikalle Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla. ”Menimme rohkeasti festareilla Jarkon juttusille ja heitimme ilmoille tämän ajatuksen. Siitä lähti lumipalloehtin lailla yhteistyö. Martikainen on tehnyt vuosien ajan yhteistyötä Haaga Folk Machinen kanssa. Heidän mukaantulonsa tuli luontevasti hänen kauttaan”, Antikainen ja Poikela kertovat teoksen alkuvaiheista.

Viimeinen sapiens on dystooppinen, soiva kuvaelma, joka vie katsojan retkikunnan jäsenenä tarkkaile-

maan runneltua maailmaa, joka muuttuu pienen yhteisön valtapelien näyttämöksi. Yhteiskuntajärjestystä etsitään keskiajalta, ja kaiken takana pauhaavat Jarkko Martikaisen laulu ja kitara tuhon soundtrackina. Minstreleinä toimivat Haaga Folk Machinen muusikot, jotka tuovat kansanmusiikin poljennon Martikaisen ikonisiin kappaleisiin.

Elssa Antikainen ja Hanna Poikela

PETRI KIVINEN

“Hienoa, että teos on huomattu ja sillä on merkitystä”

”Meillä oli tarve saada tehdä jotain isoa ja jollain tavalla mahtipontista. Omat intressit olivat saada tehdä koreografina jotain vapaata, tarinankerrontaa sekä päästä toteuttamaan näyttämölle tanssin ja musiikin voimaa. Tavoitteenamme oli saada teokselle esityskertoja, näkyvyyttä ja tietyllä tavalla rajapintojen ylittämistä”, Antikainen ja Poikela kertovat.

Yksi kantava teema teoksen valmistumisessa oli laaja yhteistyö erilaisten tekijöiden ja toimijoiden kanssa. Teos pääsi JoJo – Oulun Tanssin Keskuksen ohjelmistoon ja sai sen myötä kuusi näytöstä Ouluun. Yhteistyötä tehtiin myös Oulun ammattikorkeakoulun kanssa. Tanssijoissa oli mukana pitkän linjan kansantanssin harrastajia, Oulun Ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksen opiskelijoita sekä tanssin ammattilaisia. Tavoitteena oli tarjota kaikille ainutlaatuinen kokemus toimia yhdessä tasavertaisina esiintyjinä. Kotiseutujensa lisäksi Antikainen ja Poikela työskentelevät tanssin kentällä niin ammattilaisten kuin harrastajien kanssa ympäri Suomea, joten yhteyksiä tekijöihin

oli entuudestaan. Teosta harjoitettiin Oulussa ja tanssijat tulivat Oulusta, Helsingistä, Rovaniemeltä, Lahdesta ja Joensuusta. ”Tarvitaan paljon porukkaa toteuttamaan isoa projektia. Olemme hyvin onnellisia, että onnistuimme luomaan yhteisöllisen porukan, joka tekemisellä, harjoittelulla ja tunteen palolla sulautuivat saumattomasti yhteen”, Antikainen ja Poikela kertovat.

Teokseen liittyi myös paljon työtä, joka tapahtui tanssisalin ulkopuolella. Langat pitää osata pitää käsissään ja toimia linkkinä monen yhteistyötahon välillä, jotta työ etenee. Teos on vaatinut tuottajan taitoja, pitkää pinnaa, organisaatiokykyä, uskallusta ja luottamusta omaan tekemiseen. Antikainen ja Poikela kannustavat tekemään rohkeasti erilaisia projekteja yhteistyössä erilaisten toimijoiden kanssa. Tanssi ja musiikki yhdistävät.

Kysyttäessä, miltä tuntuu saada Vuoden tanssiteko-tunnustus, tekijät vastaavat näin: ”Tämä tunnustus tuntuu hienolta. On hienoa, että teos on huomattu, ja sillä on ollut merkitystä. Vuoden tanssiteko on meidän kaikkien tekijöiden yhteinen. Kyllä se tuo sellaisen olon, että on tehnyt jotain, jota arvostetaan. Pitkän työn kiitos tällä tavalla on merkityksellistä meille tekijöille. Kiitos katsojille tähän mennessä, kiitos tunnustuksen valitsijalle, kiitos yhteistyökumppaneille ja isoin kiitos meidän Viimeinen sapiens työryhmälle.”

Virvon varvon tuoreeks terveeks. Säpäkät kevään juhlien huumassa.

Kansantanssilla kurkistus perinteisiin

TEKSTI NUORISOSEURA MOTORA

Pohjoiskarjalaisilla esiintymisareenoilla päästään katsomaan tulevana keväänä ja kesänä joensuulaisen nuorisoseura Motoran tuottamaa Ajastai-ka-kansantanssiproduktiota, joka vie katsojansa kansanomaisen vuodenkierron perinteisiin ja kansantanssiin ja -musiikkiin.

Kolmiosaisen teoksen osat käsittelevät elämänkulun juhlia, kevään juhliä ja syksyn juhliä. Se tekee tutuksi kansanperinnettä sekä vuotuisen ajankierron merkkihetkien perinteitä kansantanssin ja kansanmusiikin keinoin. Perinne on meissä kaikissa, ja se elää ja muuntuu ajassa. Perinteiden taustalla ja rinnalla on vahvoja tunteita, joihin tämän päivän katsoja voi samaistua ulkoisten puitteiden muuttumisesta huolimatta. Suuri osa teoksen kuvaamista perinteistä sijoittuu itäsuomalaiseen tai karjalaiseen kulttuurimaisemaan. Myös teoksen musiikki ja liikekieli pohjautuu vahvasti itäiseen perinteeseen. Teos toimii siis monipuolisena kurkistuksena sekä traditioihin että kansantanssiin estradilajina.

Kolmiosaisen, noin puolitoistatuntia kestävänsä Ajastai-ka-teoksen on käsikirjoittanut, koreografinut ja ohjannut Motoran tanssinopettaja, vuoden 2023 ohjaajaksi valittu **Eveliina Pilke**. Teoksen musiikit on säveltänyt musiikin maisteri **Joonas Ojajärvi**.

Trilogiassa esiintyy noin 50, iältään 12–70-vuotiasta tanssijaa Motoran eri ryhmistä. Teoksen kaksi osaa ovat

valmiita ja Motoran nuorten tanssijoiden ryhmien Vinhakoiden ja Säpököiden esittämänä on näistä makupaloja jo nähtykin. Kolmas on valmisteilla Motoran Lupakat-aikuisryhmässä. Esiintyjille teoksen valmistaminen on oppimatra vuotuisiin perinteisiin ja niiden ilmenemismuotoihin. Tietoisuus kansakunnan juurista lisää ymmärrystä nykypäivän ilmiöille ja herättää pohtimaan omaa asemaa traditioiden ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Lisäksi usean konsertin sarja tuo esiintyjille tavoitteellisuutta ja pitkäjänteisyyttä harjoitteluun sekä vankkaa esiintymiskokemusta. Yli ryhmärajojen tehtävä produktio ja ylisukupolvisuus tuovat eri-ikäisille tanssijoille vahvan yhteisöllisen kokemuksen, mikä vahvistaa ryhmien yhteistyötä.

Esitys nähdään kevään ja kesän aikana Kiteellä, Nurmeksessa ja Rääkkylässä, pari muutakin kohdetta on suunnitteilla. Esitys on suunnattu koko perheelle, erityisesti kevään juhliä esittelevä osa on tehty lapsikatsojille.

Nuorisoseura Matora on aktiivinen joensuulainen tanssitoimija ja elävän karjalaisen kulttuurin esillä pitäjä. Matora tarjoaa yhteisöllistä, korkeatasoista ja kasvatuksellista harrastustoimintaa eri-ikäisille harrastajille, painopistealueena karjalainen kansantanssi ja -musiikki. Motoralla on ryhmiä vauvaikäisistä aikuisiin.

matora.fi

Kalenat ja sen oma parlamentti

TEKSTI MINNA PASI JA SUVI RAUTSIALA

Kalenoissa kohdataan ja tanssitaan kesäkuussa Lappeenrannassa

Kalenat – lasten ja nuorten kulttuuritapahtuma järjestetään jälleen Lappeenrannassa torstai-
ta sunnuntaihin 8.–11.6.2023. Tapahtuma ko-
koa lasten ja nuorten kansantanssiryhmät ympäri
maan kohtaamaan toisiaan, tanssimaan yhdessä ja viet-
tämään muutoinkin iloista kesäkuista viikonvaihdetta
Saimaan rannalle.

Ohjelmassa on tanssin yhteisohjelmien esitys, Mi-
nusta tuntuu kanssa, jossa osallistujat pääsevät tans-
sin keinoin ilmaisemaan tunteita. Tanssiralli – lasten ja
nuorten kansantanssikatselmus tanssahtelee tällä ker-
taa myös osaksi Kalenoiden ohjelmaa. Unohdettu ei ole
monipuolisia työpajoja, diskoa, karjalaista kammaria,
ohjaajien olohuonetta ja montaa muuta mukavaa toi-
mintaa. Lisäksi pääsemme Kalenakattien **Rillan** ja **Re-
pen** kanssa tutustumaan Kalenakoira **Roimuun**, joka
osallistuu Kalenoihin ensimmäistä kertaa.

Minusta tuntuu kanssa -tanssin yhteisohjelmat
on suunniteltu taitotasoilte A, B, C ja D. Tanssien ko-
reografeina toimivat **Béla Gazdag** ja **Siiri Suoniemi**.
Musiikista vastaa Maiju Laurila ja käsikirjoituksesta
Minna Pasi. Tanssien ohjaamista varten Maiju Laurila
on koonnut erillisen tunnekasvatusmateriaalin ohjaajil-
le. Tällä kertaa tanssin yhteisohjelmien juonta ei kulje-
ta erillinen teatterilaisten porukka, vaan jokainen tans-
sija vie tarinaa eteenpäin omalla ilmaisullaan.

Ryhmille on saatavilla osallistujapaketteja eri majoit-
tus- ja sisältövaihtoehtoilla. Osallistumispaketit hinta-
tietoineen löydät Kalenoiden kotisivuilta kalenat.fi. Ka-
lenoiden ilmoittautuminen alkaa maaliskuun alussa.

Tanssirallin ilmoittautuminen on jo käynnissä. Ral-
lista löydät tarkemmat ilmoittautumistiedot Tanssirallin
kotisivuilta nuorisoseurat.fi/toiminta/tanssi/tanssiralli/.

Tapahtumakeskuksena toimii vanha tuttu Kimpi-
sen kampus. Lappeenrannan urheilutalon palloiluhal-
lissa pyörii tanssin yhteisohjelmien harjoitukset ja esi-
tys. Tanssiralli-konsertit valtaavat kaupungintalon Lap-
peenranta-salin.

Kalenaparlamentti mukana vaikuttamassa

Kalenat 2023 -tapahtuman suunnittelussa on toiminut
mukana keväästä 2022 alkaen lapsista ja nuorista muo-
dostuva Kalenaparlamentti. Parlamentissa on yhdeksän
9–15-vuotiaasta lasta ja nuorta, jotka harrastavat kan-
santanssia ympäri Suomea.

Kalenaparlamentissa lapset ja nuoret ovat päässeet
vaikuttamaan yhteisohjelman tansseihin, käsikirjoituk-
seen ja hahmoihin sekä tapahtuman työpajoihin ja ohei-
sohjelmaan. Kalenaparlamentti on kohdannut tanssin
yhteisohjelman koreografitt ja tunnekasvatusmateriaa-
listä vastaavan ja auttanut heitä työssään.

Parlamentin nuorimpiin jäseniin kuuluva **Tiitus
Mattero** Nuorisoseura Rajan Nuorten Kiherrys-kansan-
tanssiryhmästä kertoo päässeensä vaikuttamaan ruo-
kaan, tekemiseen tapahtumassa ja kertomaan työpaja-

toiveitaan. Mukaan Kalenaparlamenttiin Tiituksen houkutteli oma äiti. Tiitus mainitsee, että äänestäminen, kuten uuden Kalenoiden koirahahmon Roimun nimen päättäminen, on tapahtunut peukuttamalla.

Mikä sinusta, Tiitus, on parasta Kalenoissa, ja mitä odotat eniten tapahtumassa?

“Pääjuhla on paras ja sitä odotan kovasti. Olen ollut vain kerran mukana esiintymässä jäähallissa. Odotan tanssimista sekä Repeä ja Rillaa ja tietty Roimua!”

Kalenaparlamentti jatkaa työtään tulevana keväänä aina tapahtumaan asti.

JENNI SILVENNOINEN

Tiitus Mattero kuuluu Kalenaparlamenttiin, joka pääsee vaikuttamaan Kalenat 2023 suunnitteluun.

Juttusarjat

Uusia nuorisoseurantaloja rakennetaan edelleen

TEKSTI HANNU ALA-SANKOLA KUVAT TUOMAS PARTTIMAA

Monilla nuorisoseuralaisillakin syntyy nuorisoseurantaloista puhuttaessa mielikuva vähintään kymmeniä vuosia vanhasta tietynmallisesta hirsirakenteisesta talosta. Suurin osa taloista mahtuukin tähän muottiin. Nuorisoseurantaloja kuitenkin rakennetaan edelleenkin eri puolilla Suomea. Usein uudisrakennuksella korvataan vanha, jostakin syystä käyttökeltoton talo. Tästä on kyse Pohjois-Pohjanmaalla Siikajoen kunnassa sijaitsevan Tuomiojan Nuorisoseuran tapauksessakin.

Tuomiojan Nuorisoseura eli silloinen Lapinkylän Nuorisoseura on aktiivinen maaseutuseura, joka perustettiin epävirallisesti vuonna 1904 ja virallisesti seura rekisteröitiin vuonna 1911. Seuran nimeksi muodostui Paavolan Lapinkylän Koivula Nuorisoseura ry. 1980-luvulla seuran nimi muutettiin Tuomiojan Nuorisoseuraksi. Ensimmäistä nuorisoseurantaloa alettiin rakentaa talkoovoimin vuonna 1916, ja nuorisoseuran historian toinen toimitalo valmistui vuonna 1954.

Seuran tärkein toimintamuoto on teatteritoiminta, jota on harrastettu 1940-luvulta lähtien. Kesäteatteria on järjestetty vuodesta 2012 lähtien. Uuden toimitalon myötä teatteritoimintaa on tarkoitus lähteä lisäämään ympärivuotiseksi. Lisäksi seura järjestää erilaisia tapahtumia ja juhlia.

Talkootunteja kertyi huomattava määrä

Miksi siten päätettiin rakentaa uusi nuorisoseurantalo? "Seuran toisessa, 1954 valmistuneessa, talossa todettiin laaja vuonna 2015 mikrobivaurio, jonka vuoksi se oli käyttökelvoton. Sen korjaaminen olisi ollut lähes mahdoton operaatio. Seurassa pohdittiin tilannetta ja päätös uuden talon suunnitteleminen tehtiin 17.4.2016. Haastavimmat hetket koko projektissa olivat juuri tuon suunnittelu- ja rakentamispäätöksen tekeminen sekä riittävän rahoituksen löytyminen. Hankkeen rahoitus muodostui Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman avustuksesta, pankkilainasta, yritysten ja yksityishenkilöiden lahjoituksista sekä talkootyöstä", kertoo seuran puheenjohtaja **Tuomas Parttimaa**.

Aktiiviset talkoolaiset niin omalta kylältä kuin kauempaakin tekivät suuren työn esimerkiksi rakennuksen pohjatöissä, sisärakennustöissä muun muassa maalaus-

töissä, ulkomaalauksessa sekä esiintymislavan rakentamisessa, unohtamatta suunnittelu- ja selvitystyötä, jota tehtiin pitkään, ennen kuin hanketta päästiin edes aloittamaan. Talkootuntien määrä oli huomattava myös tämän selvitystyön osalta.

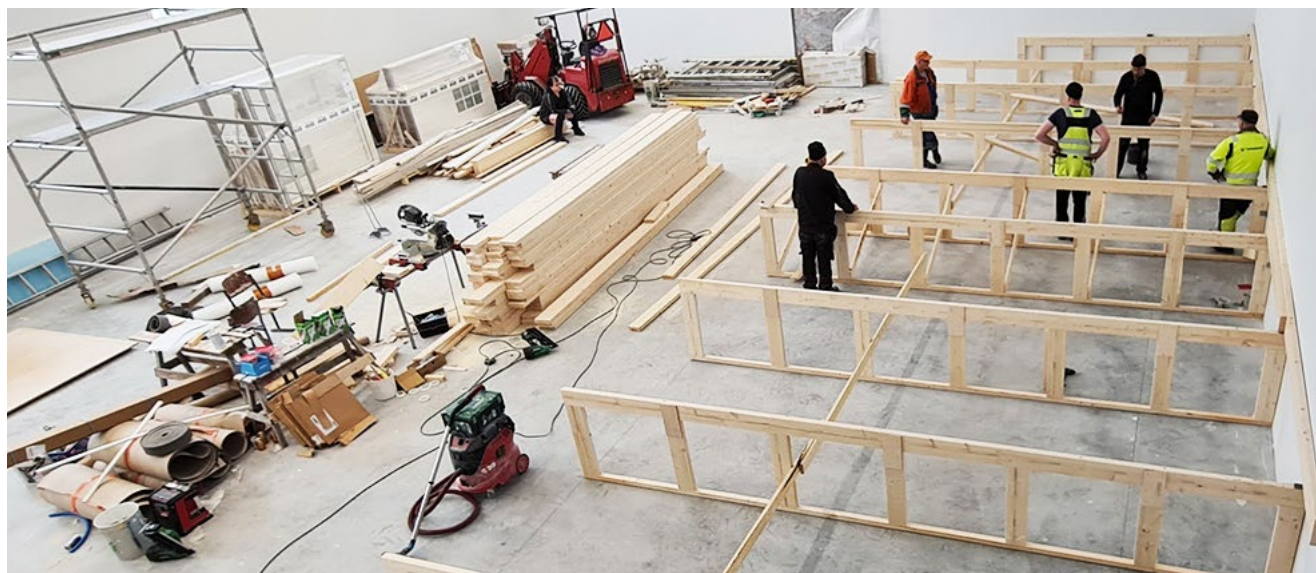
Lähes mahdottomasta mahdollinen

Talon vihkiäisiä päästiin viimein viettämään 26.11.2022. Tuomas Parttimaa kuvailee seuran toimijoiden tunnelmia talon valmistuttua: "Fiilis on sanoin kuvailematon, sillä teimme Tuomiojan Nuorisoseurana lähes mahdottomasta mahdollista".

Uusi talo antaa tietysti erinomaiset puitteet seuran tulevalle toiminnalle. "Sitä onkin luvassa. Helmikuussa järjestetään lapsille ja perheille suunnattu talviulkolupäivä ja hiihtokilpailut sekä suunnitellaan talvitanssien järjestämistä. Lankalauantaina poltetaan perinteisesti pääsiäiskokko, jolloin paikalle saapuu pieniä ja vähän isompiakin trulleja oman kylän ja kunnan lisäksi myös lähialueelta. Äitienpäivänäkin juhlitaan ja kesäteatteria on luvassa kesä-heinäkuun vaihteessa. Kesän lopulla vietetään kesä- tai syysjuhlia, joissa lapset ja aikuiset pääsevät kilpailemaan esim. juoksussa sekä pallon-, tikan- ja saappaanheitossa", Parttimaa kertoo.

Tuomiojan Nuorisoseura tekee myös yhteistyötä erilaisten lähiseudun järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Nuorisoseurantaloa myös vuokrataan erilaisten juhlien, tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämiseen.

Lavan valmistus

Nuoret RamppiRaatilaiset kannustavat hakemaan Ramppikuumeen esityskatselmukseen

TEKSTI MINNA-REETTA KUUSINEN KUVA SAMUEL MERIMAA

Ramppikuume – Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät järjestetään Kankaanpäässä 21.–23.4.2023. Nuorisoteatteriryhmät voivat hakea mukaan esityksellään esityskatselmukseen 19.2.2023 saakka. Tänä vuonna Ramppikuumeen esityskatselmuksen esitykset valitsee neljä nuorta, jotka muodostavat RamppiRaadin. Nämä neljä nuorta ovat itse osallistuneet Ramppikuumeeseen aiempina vuosina ja ovat nyt innokkaina tarttuneet raatilaisen rooliin.

Kysyin mitä nuoret RamppiRaatilaiset haluavat nähdä esityskatselmukseen hakeneissa esityksissä? Entä mikä on heidän paras muistonsa tapahtumasta? ”Odotan esityksiltä monipuolisuutta ja intohimon näkymistä. Hyvää ensemble-työskentelyä, omaperäisyyttä ja miksei yhteiskunnallisia näkökulmia. Huikeinta olis nähdä, että nuoret on itse osallistuneet vahvasti esityksen tekoon. Mutta se intohimo tekemiseen on mulle se ykkösjuttu teatterissa”, kertoo 22-vuotias tamperelainen **Janse**. Hän on harrastanut teatteria jo yhdeksän vuotta ja osallistui Tampereen Nuorisoteatterin kanssa Ramppikuumeeseen vuonna 2018. Nuorelle teatteriharrastajalle paras muisto tapahtumasta oli raadilta saatu palaute esityksestä sekä intohimon äärelle kokoontuvan nuorison luoma tunnelma viikonlopun aikana.

Toinen raatilainen, jyväskyläläinen 16-vuotias **Rebeka** kertoo odotuksistaan seuraavaa: ”Odotan katselmukseen hakevien esitysten tänä vuonna olevan rohkeita, luovia ja monipuolisia.”

Rebeka esiintyi viime vuonna Ramppikuumeessa teatteriyhdistys Kulissin kanssa, Elämänlangalla – tarinoita käännekohdista -esitys voitti tuolloin Ramppikuume-kiertopystin. Esiintyminen, tapahtuman tunnelma ja kiertopystin voittaminen on jäänyt Rebekan mieleen parhaana muistona tapahtumasta.

”Paras muisto oli kävely iltabileistä takaisin majoitukseen”

Viime vuoden tapahtumassa esiintyi myös tamperelainen 18-vuotias **Ekaterina**, joka on kolmas RamppiRaatilainen. Hän kertoo odottavansa esityksiltä tänä vuonna drivea, kyyneliä, naurua ja mahdollisimman paljon tunteita. Nuori raatilainen kertoo parhaan muistonsa Ramppikuumeesta: ”Minä, pari ystävääni ja vielä noin kymmenen minulle tuntemattonta nuorta näyttelijää, puhuttiin yhdessä myöhään illalla, ei puhelimia, ei korttipelejä, ei mitään, me vaan juteltiin tunti toisensa jälkeen”.

Neljäs RamppiRaatilainen, 19-vuotias ylöjärveläinen **Peppiina** nostaa muiden nuorten tapaan Ramppikuumeen tunnelman parhaaksi muistokseen. ”Vaikka esiintyminen oli ihanaa, niin mun täytyy vastata, että iltabileistä takasin majotukseen kävely kaikkien uusien kaverien kanssa. Kaikki ne uudet läpät ja makeet naurut

suoraa sydäimestä”, kertoo Peppiina. Hän odottaa mukaan hakevilta esityksiltä: ”Omanlaista tekemistä ja hyvää ryhmähenkeä. Nautin nähdessäni näyttelijöitä, jotka ovat hitsautuneet yhteen porukaksi, jossa kaikki luottavat toisiinsa. Myös omaperäisyydellä erottuu edukseen.”

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni nuorisoteatteriryhmä ympäri Suomea hakisi mukaan Ramppikuumeen esityskatselmukseen. Ryhmät saattavat epäroidä esityskatselmukseen hakemista, sillä itse tapahtumaan on esityksen kannalta hyvin aikaa, mutta hakuvideota ajatellen aika on lyhyt. Haluan rohkaista jokaista hakemista pohtivaa ryhmää hakemaan mukaan, vaikka esitys olisi vielä kesken. Tärkeintä on, että hakuvideolla tulee esiin esityksen kokonaiskuva, viimeiseen asti hiottua esitystä ei vielä tarvitse olla.

RamppiRaatilaisetkin kannustavat mukaan:

Rebekka, 16, Jyväskylä

”Jokaisen nuorisoteatteriryhmän kannattaisi hakea Ramppikuumeeseen, sillä siitä saa mahtavan kokemuksen, ja siellä pääsee tapaamaan samanhenkisiä ihmisiä.”

Ekaterina, 18, Tampere

”Ramppikuume on ihana paikka näyttää omia taitoja, oppia uutta, käydä teatteritaitoihin liittyviin pajoihin, löytää uusia kavereita ja saada ikimuistoisia kokemuksia.”

Peppiina, 19, Ylöjärvi

”Ramppikuume on yksiä parhaita kokemuksia, mitä voit saada nuorena näyttelijänä. Huikea yleisö, lölytykset ja ammattilaisten palaute vie niin paljon eteenpäin ja opettaa ihan uudella tavalla. Oon myös sitä mieltä, et teatteriryhmien kannattaa lähteä ryhmänä Ramppikuumeeseen mukaan vaikkei katselmukseen pääsisikään. Jokaisen nuoren näyttelijän pitäisi saada kokea se rakkaus ja yhteisöllisyys”

Janse, 22, Tampere

”Ramppikuumeeseen kannattaa hakea monestakin syystä. Tapahtuma antaa ryhmälle sekä yksilöille hirveästi kaikkea ihanaa ja hyvää. Ryhmäytymistä, pääsee kehittämään itseään, tutustumaan erilaisiin juttuihin sekä raadin palaute antaa paljon eväitä tulevaan. Siellä on ihana tunnelma ja siellä huokuu rakkaus tekemiseen.”

Kyyrän Jussia näytteli esityksessä Harri Rautainen, ohjaus oli Otto Rautiaisen käsialaa.

Huumaava tunne

TEKSTI PASI SAARINEN KUVA LEENA AIJASALO

Vuoden teatteriteko -palkinto Lanneveden Sampo Nuorisoseuran Kyyrän Tohtorille. Paikallisesta aiheesta toteutettu esitys sykähdytti näyttämöllä sekä sen ympärillä.

Suomen Nuorisoseurojen Vuoden Teatteriteko -palkinto vuodelta 2022 myönnetään Lanneveden Sampo Nuorisoseuralle Kyyrän Tohtori näytelmästä. Näytelmä kertoi paikkakunnalla vaikuttaneesta kansanparantajasta.

“Kyyrän tohtori on esimerkillinen nuorisoseurojen projekti, joka on kasvanut ideasta toteutukseen luoden ympärilleen yksittäistä näytelmää laajempaa yhteisöllisyyttä. Paikallisesta aiheesta tehty esitys keräsi ympärilleen laajan joukon ihmisiä ja täysille katsomoille näytellyt esitykset loivat ympärilleen valoa kuin kevätaurinko konsanaan”, kertoo Suomen Nuorisoseurojen puheenjohtaja **Elina Weckström** valinnan taustoista.

Saarijärven Lannevedellä vuosina 1864–1907 elänyt **Kyyrän Jussi** uskoi tarinan voimaan – ja niin uskoivat parannettavatkin. Lyhyen elämänsä aikana Kyyrän tohtorin maine kiiri ruotsinkieliselle Pohjanmaalle asti. Hänen kuolemastaan uutisoitiin valtakunnan sanomalehdissä Turku myöten.

Vuonna 1997 Sampo Nuorisoseura oli teettänyt taiteilija **Frans Toikkasella** (1926–2008) Kyyrän Jussin muis-

tomerkin nimeltään Taikalastu. Patsas sijaitsee nuorisoseurantalonsa pihassa, ja se kuvaa, kuinka tarinan mukaan Kyyrä näki kolme kertaa siirretyn rakennuksen hirren oksanreiästä tulevaisuuteen.

Paluumuuttajan käsikirjoitus

Patsaan innoittamana kylälle paluumuuttanut **Heikki Takala** alkoi tutkia Kyyrän elämää. Viime vuosituhanen loppupuolelta alkanut tutkimustyö jalostui näytelmäkäsikirjoitukseksi kymmenisen vuotta sitten ja käsikirjoitus vihdoinkin näytelmäksi keväällä 2022. Kyyrän Tohtori sai kantaesityksensä 17.4.2022 Sampolan näyttämöllä. Samalla näyttämöllä, jossa aikoinaan on esiintymistaitojaan tulevaa varten virittänyt myös muuan **Tarmo Manni**.

Näytelmän kirjoittaja Heikki Takala, mikä kirjoittamisprosessissa oli antoisinta?

“Se, että Kyyrän Jussista löytyi niin paljon tietoa. Oikeudenkäyntimateriaalit löytyivät maakunta-arkistosta ja netistä sitten paljon muuta materiaalia.”

Kyyrän Tohtori keräsi mukaan sekä vanhoja konkareita että ensikertalaisia. Ville Rautiainen (kuvassa käsi pystyssä) sai produktiosta innostuksen teatteriharrastukseen.

Kirjoitusprosessin aikana Takala mietti välillä, että onko kasassa kuitenkaan tarpeeksi materiaalia kokonaiseen näytelmään. Luetettuaan käsikirjoitusta teatterin ammattilaisella, hän vakuuttui, että kokonaisen näytelmän ainekset olivat koossa. “Sen verran oli mukana sukulaisten suosimista, että esimerkiksi pappani **Emil Takala** valikoitui näytelmään mukaan”, Takala hymähtää.

Turvallinen tunne kokeilla omia kykyjä

Kyyrän Jussin näyttelijäkaarti koostui kymmenistä paikallisista harrastajista. Yksi ensikertalainen harrastajateatterin näyttämöllä oli **Ville Rautiainen**. “Keväällä pääosan esittäjä kyseli Facebookin messengerissä mukaan ja ennen kuin huomasinkaan, niin olin mukana näytelmän WhatsApp-ryhmässä, eikä sieltä enää ollut paluuta”, Rautiainen naureskelee.

”Parasta jutussa oli se, että kyseessä oli vahvasti oman kylän juttu. Porukka oli hurja! Ihastelin sitä, miten sitoutuneita lannevetiset on tähän toimintaan. Kaikilla oli

hirveä halu tehdä juttua. Tässä huomasi sen yhteisöllisyyden, mitä se parhaimmillaan on: Huumaava tunne.”

Mitkä ovat Rautiaisen terveiset ihmisille, jotka arpoivat uskaltavatko lähteä mukaan harrastajateatteriin?

“Kynnyksen ylittäminen on se tärkein. Kerran kun mukaan lähtee, niin huomaa olevansa uudemman kerran mukana. Ei tarvitse heti mennä päärooliin. Porukassa on turvallinen tunne olla mukana ja kokeilla omia kykyjä”, tuumaa tänä keväänä jo kolmannessa näytelmässään näyttelevä Rautiainen.

Suomen Nuorisoseurat jakaa Vuoden teatteriteko -palkinnon vuosittain. Vuoden teatteriteko voi olla yksittäinen esitys, teatteriseura, pitkäjänteinen prosessi tai vaikka uuden toimintaryhmän luominen. Vuodesta 1948 alkaen jaetun tunnustuksen saajan teatteria pääsee vuodeksi koristamaan pronssinen Esko-patsas. Kiertopalkinto on taustaltaan Aleksis Kiven Nummisuutareiden Eskon kuvitteellinen näköispatsas. Pronssisen patsaan on veistänyt kuvanveistäjä Kallervo Kallio.

Kyyrän tohtori keräsi tekijäjoukoksi runsaan määrän kyläläisiä.

Maarit Auvinen Nuorisoseura Rajan Nuorista ohjaamassa aikuisten kansantanssiryhmä Kirkeitä.

Miten seurasi ohjaajat voivat?

TEKSTI MINNA PASI KUVA ANNIKA VESTERINEN

Nuorisoseuroissa on tavoitteena järjestää ohjaajahuoltoa niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Ohjaajahuoltoa voi olla tapaaminen, joka kokoaa seuran ohjaajat säännöllisesti yhteisten asioiden pariin tai verkkokokousohjelman välityksellä yhdessä alueen ohjaajien kanssa vietetty hetki. Ohjaajahuoltoa ovat myös ohjaajien palkitsemiseen tarkoitettu ohjaajagala sekä ohjaajien kokoontuminen yhteisen tekemisen äärelle, hyvinvointia edistävän toiminnan pariin. Ohjaajahuolto tukee ohjaajaa työssään, mahdollistaa vertaistuen ja yhdessä virkistymisen.

Ohjaajatapaamiset luovat yhteisöllisyyttä

Nuorisoseura voi järjestää ohjaajilleen vertaistuellisia oman seuran ohjaajatapaamisia. Ohjaajat pääsevät tällöin jakamaan toiminnassa nousseita asioita, tukemaan toisiaan haastavissa tilanteissa sekä suunnittelemaan toimintaa yhdessä. Ohjaajatapaamisia

vetävä ohjaajavastaava toimii ohjaajien ja johtokunnan välisenä linkkinä.

Miksi nuorisoseuran kannattaa järjestää ohjaajahuoltoa ohjaajilleen Klaukkalan Nuorisoseuran puheenjohtaja **Laura Kuutti**?

”Se luo yhteisöllisyyttä, yhdessä tekemistä ja kokemusta, että ei ole tilanteissa yksin. Ohjaajat ovat seuran sydän, ja yhteisöllisyys ylläpitää seuran toimintaa. Ohjaajien hyvinvointi näkyy seuralle aktiivisuutena toiminnassa. Harrastajille aktiivinen ja innokas ohjaaja on aina hyvä asia. Virkistystoiminnalla on merkitystä, kun se tukee ja on vapaaehtoista.”

Ohjaajien olohuoneet tarjoavat vertaistukea

Aina ei nuorisoseurassa kuitenkaan ole ohjaajia verkostoksi asti. Yksittäinen ohjaaja voi tuki saada tukea haastaviin tilanteisiin johtokunnalta, mutta vertaistuellinen ohjaajuuden jakaminen jää silloin kokematta. Alueellisten ja valtakunnallisten niin kutsuttujen ohjaajien olohuoneiden tarkoituksena

on toimia ohjaajia kokoavina tilaisuuksina, joissa vertaistukea voi saada myös yksin seurassa puurtavat ohjaajat. Ohjaajien olohuoneita järjestetään tapahtumien ja koulutusten yhteydessä sekä erillisinä tilaisuuksina.

Ohjaajien olohuoneet ovat sisällöltään moninaisia, ihanteellisessa tapauksessa jopa ohjaajien toiveiden mukaan luotuja. Olohuoneet vahvistavat ohjaajien välistä yhteisöllisyyttä, antavat niin henkisiä kuin fyysisiä lisävoimavaroja ohjaamiseen sekä innostavat, kannustavat ja palkitsevat ohjaajia arvokkaasta työstä.

Miksi ohjaajan kannattaa osallistua ohjaajahuoltoon Nuorisoseura Rajan Nuorten ohjaaja **Maarit Auvinen**? ”Minusta se on tärkeää toimintaa, jossa kohtaa ihania ihmisiä. Riippuen kulloisestakin agendasta ohjaajahuolto antaa enemmän tai vähemmän vertaistukea. Vaikka harrastusalat vaihtelevatkin ohjaajat kohtaavat kuitenkin samanlaisia ongelmia ja voivat auttaa niissä toisiaan. Keskustellessa ohjaajien kanssa voi saada oivalluksia, yhteistyön kukka saattaa puhjeta toi-

sen ryhmän ohjaajan kanssa tai voi itse saada hyvän idean, jota lähtee työstämään oman ryhmän kanssa. Mielestäni jokainen ohjaajahuoltohetki on seikkailu, joskus vain irtiotto arjesta tai sitten luvassa onkin jotain, jota ei osannut lähtiessä edes odottaa.”

Kiinnittääkö ohjaajahuolto ohjaajat paremmin järjestöön?

Kysyttäessä asiasta Laura Kuutilta ja Maarit Auviselta molemmat toteavat näin olevan. Ohjaajahuollon kautta rakentuu Nuorisoseurojen oma ohjaajayhteisö, joka voi toimia väylänä ohjaajalle järjestön vaikuttamistehtäviin niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin.

Harrastustoiminnan palvelulupauksen yhtenä tavoitteena on saavuttaa jokainen ohjaaja ohjaajahuollon pariin. Alueellisesta ohjaajahuollosta voi kysyä aluetoimistosta tai keskusseuralta, valtakunnallisesti ohjaajahuollosta vastaa Harrastustoiminnan tuki. [urly.fi/31I3](https://www.urly.fi/31I3)

nuorisoseurat.fi/ohjaajalle/ohjaajahuolto/

SARI MUSTONEN

Maarit ohjaajana Kalenat 2019 tanssin yhteisohjelman esityksessä Tempoa tenaviin -ryhmän kanssa.

Tapahtumat

Nuori Kulttuuri Digistage – virtuaalinen esiintymislava aukeaa maaliskuussa

TEKSTI VILLE LAITINEN

Nuori Kulttuuri Digistage eli virtuaalinen esiintymislava taidetta ja kulttuuria harrastaville nuorille aukeaa maaliskuussa 2023. Tuolloin on mahdollista osallistua Digistagelle ja ladata oma teos yleisön nähtäväksi. Digitaalisesti toimiva lava kokoaa kaikki videoidut teokset YouTuben lailla yhteen paikkaan. Videoituja teoksia voidaan katsoa suoraan omalta laitteelta missä tahansa.

Videon pituus voi olla 2–20 minuuttia. Teoksensa saa sovitaa uudelleen tai napata sopivimman kohtauksen isommasta kokonaisuudesta. Taidetta ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat ja ammattitaiteilijoiksi valmistuneet nuoret (toinen aste, ammattikorkeakoulu tai yliopistot) voivat osallistua vain esitysten ohjaajina tai neuvonantajina. Videolla esiintyvien nuorten pitää olla iältään 13–29-vuotiaita. Osallistuminen on ilmaista, ja osallistuminen mah-

dollistaa myös hakemaan Nuori Kulttuurin kansainvälisiä matka-avustuksia.

Osallistuneet teokset saavat palautteen suoraan Digistagen katsojilta. Virtuaalisen esiintymislavan teokset ovat katsottavissa, kommentoitavissa sekä äänestettävissä loppukeväästä 2023. Yleisö voi äänestää yksittäistä esitystä. Äänestäminen vaatii lyhyen perustelun siitä, miksi tämä teos on ollut äänen arvoinen. Perustelun pitää olla muutaman sanan mittainen. Palautteet eivät tule julkisesti nähtäville, mutta ne kootaan lopuksi yhteen ja annetaan esiintyjille.

Äänestetyin esitys julkistetaan Nuori Kulttuuri Festival Kuopio 2023 tapahtumassa, jossa tämä ”yleisön suosikki” sekä osa Digistagelle osallistuneista teoksista on nähtävissä myös livenä. Kuopion tapahtumassa kaikki osallistuneet videot ovat esillä myös digitaalisesti.

Nuori Kulttuuri Festival järjestetään ensimmäistä kertaa Kuopiossa 25.–27. toukokuuta 2023.

MITEN DIGISTAGELLE OSALLISTUTAAN?

1. Harjoittele ja kuvata esitys/teos 2-20 min mittaisena
2. Etsi tila, jossa on paljon valoa, jotta kuvaus onnistuu mahdollisimman hyvällä laadulla
2. Videoi oma teoksesi 1920 x 1080 px eli vaakatasossa olevalla kuvalla
3. Anna teoksellesi nimi
4. Osallistu Digistagelle lataamalla video digistage.nuorikulttuuri.fi -osoitteessa 1.3. alkaen

Vaikka videon valaistus on tärkeää teoksen näkymisen kannalta, ei arvioinnin kohteena ole itse video, vaan videossa nähtävä teos.

NUORI KULTTUURI
DIGISTAGE

Yhteistyökumppanit

Osaamista ja inspiraatiota Kansalaisfoorumin koulutuksista

Opintokeskus Kansalaisfoorumissa on tänä vuonna toivon ja rohkeuden vuosi. Se näkyy koulutustarjonnassamme uusina avauksina, jotka toivaksemme tukevat myös nuorisoseurojen toimijoita saamaan osaamista ja inspiraatiota, toivoa ja rohkeutta. Pääsette koulutuksiimme jäsenhinnalla.

Navigointikoulutukset tukevat yhdistysten yhteiskehittämistä

Yhdistysten toiminnan kehittäminen on yhteistyötä. Kehittämisideat syntyvät ja muuttuvat eläväksi arjen toiminnaksi, kun niihin sitoudutaan yhdessä. Siksi yhdistysten kehittämistä tukevat koulutuksemme on hinnoit-

teltu niin, että koulutuksen hinnalla mukaan saa tulla useampi ihminen samasta yhdistyksestä. Näitä koulutuksia kutsumme navigointikoulutuksiksi – niissä navigoidaan yhdessä kohti parempaa tulevaisuutta. Keväällä 2023 yhdistysten on mahdollisuus navigoida verkossa varainhankinnan ja yleisötyön maastoissa.

Tukea yhdistystoimijoille

Kaikille yhdistyksille ajankohtainen ja tärkeä infotilaisuus yhdistyslain muutoksista on maksutta tarjolla verkossa 8.3. Se virittää miettimään, tarvitseeko yhdistykseen uusia toimintatapoja hallintoon ja/tai sääntömuutoksia. Yhdistystoimijat saavat käytännön työkaluja viestintään ja kokoustoimintaan muun muassa Canva-ohjelman perusteista ja Rohkeasti verkkoon-koulutuksesta, jossa otetaan ensiaskelita verkkosovellusten hyödyntämiseen yhdistyksen arjessa.

Henkilökohtaisesta kehittämisestä kiinnostuneille järjestötoimijoille on tarjolla hyvinvointikoulutuksia Helsingissä ja Tampereella maaliskuussa. Niissä pääsee syväsukeltamaan omaan järjestötoimijuuteen ja saa myös työnohjauksellista tukea. Ryhmissä tapahtuviin haastaviin tilanteisiin saa taitoja ja työkaluja maaliskuussa Helsingissä järjestettävässä koulutuksessa.

Yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet harrastuksissa, koulutuksissa, maailmassa

Ohjaajille suunnatussa koulutuksessa mietitään kaikkien osallistamista ja kynnysten poistamista verkkokoulutuksissa. Aktiivisen toivon työpaajassa puolestaan

rakennetaan kestävämpää ja myötätuntoisempaa maailmaa. Sieltä voi saada ideoita myös omaan ryhmään tai koulutukseen, jos haluatte perustoimintanne lisäksi auttaa luontoa ja maapalloa.

Nuorisoseurat voivat muuttaa maailmaa

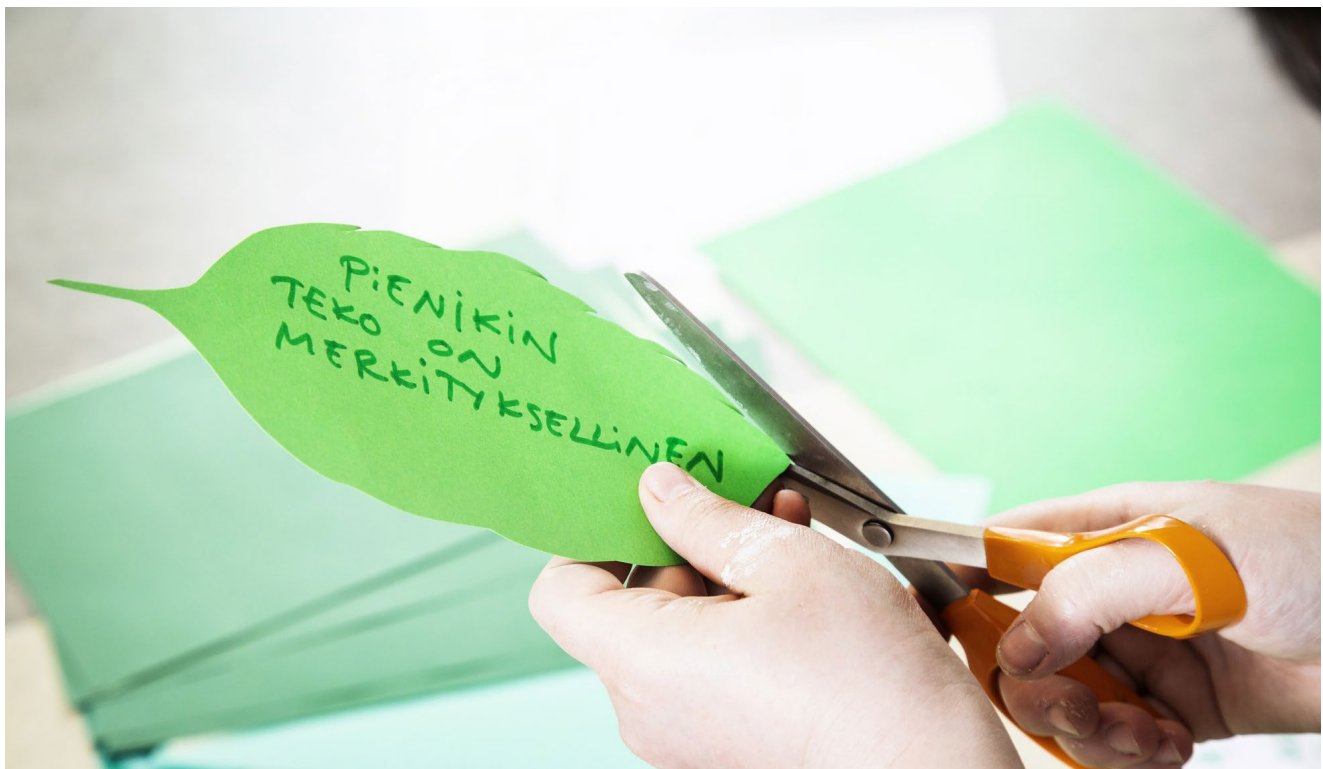
Nuorisoseurat on merkittävä kansalaisyhteiskunnan toimija, joka toiminnallaan tekee maailmasta parempaa. Niin harrastus-, koulutus- kuin yhdistystoimintaa voi jokainen toimija myös aktiivisesti suunnata hyvään tulevaisuuteen.

Omaan maailman parantamiseen voi saada inspiraatiota vaikkapa supersuosittelusta NVC-koulutuksestamme kevättalvella Helsingissä. NVC tarkoittaa rakentavaa, väkivallatonta vuorovaikutusta (non-violent communication). Se on rauhantyytöä ruohonjuuritasolla.

Ideota taiteen avulla vaikuttamiseen voi tulla ammentamaan Arjen aktivismi- tai Vaikuta runoilla -koulutuksista. Aktivismissa yhdistetään taide ja aktiivinen kansalaisuus; kaikki taiteen muodot voivat olla aktivismia. Vai miltäs kuulostaa koulutuksemme Unelmia ja klovneriahommia? Siellä mietitään klovnerian keinoin, millaisessa maailmassa haluaisimme elää.

Kaikkeen toimintaan ja koulutukseen voi liittää toivoa luovia asioita. Tule hakemaan inspiraatiota Kansalaisfoorumin koulutuksista. Luodaan yhdessä toivoa, rohkeasti. kansalaisfoorumi.fi/koulutukset/

Kirjoittaja Anna Kirstinä,
Kansalaisfoorumin koulutuspäällikkö
Kuva Tiiu Kaitalo

Tervetuloa Kesäteatteriin!

Kesäteatterin markkinointiin on tullut tarjolle helppo, edullinen ja todella kattava työkalu. Suomen Harrastajateatteriliiton kehittämä Kesäteatterisovellus kertoo kesästä 2023 alkaen missä ja milloin kesäteatteria on tarjolla. Sovelluksen avulla pääsee jatkossa helposti tutustumaan esityksiin, lukemaan kommentteja sekä ostamaan pääsylippuja.

Sovellus pääsi ensi kertaa esille kesäteatteriyleisölle Matkamessuilla 19.–22.1.2023 Helsingin messukeskuksessa. Jopa 53 000 kävijää kerännyt messuyleisö otti sovelluksen erittäin hyvin vastaan, josta Suomen Harrastajateatteriliiton toiminnanjohtaja **Sanna Saarela** oli enemmän kuin iloinen. ”Sovellusta on kehitetty pitkään ja hartaasti, ja olikin tosi jännittävää tuoda se ensimmäistä kertaa yleisön eteen. Viiden henkilön messutiimi teki pitkää päivää, ja saimmekin valtavan määrän kiitosta uudesta tavasta löytää kotimaan matkan varrelta kesäteatteritarjontaa”, kertoo Saarela.

Usein kuultuja kommentteja esittelyiden jälkeen olivat ”onpa kätevä”, ”tätä on odotettu” ja ”varmasti tulee käyttöön”, mikä on juuri se mitä uudelta sovellukselta liitossa toivotaankin. ”Oli myös ihana kuulla monen suusta, että ensi kesänä kesäteatteriin ollaan taas ehdottomasti menossa lomareissujen varrella”, Saarela toteaa.

Teidän kesäteatterinne mukaan sovellukseen?

Sovelluksen voit rekisteröityä lataamalla sovelluksen sovelluskaupasta, kirjautumalla sisään ja laittamalla sen jälkeen sähköpostia (palvelut@shtl.fi) tai soittamalla (050 383 5717 / Hanne Rintanen) siitä, mihin teatteriin haluat tulla liitetyksi edustajaksi. Tuotantolisenssin esityskaudelle voi vuoden 2023 alusta alkaen ostaa suoraan sovelluksesta. Tuotantolisenssin hinta on 129€ Suomen Harrastajateatteriliiton jäseneteattereille (myös Nuorisoseurat) ja 189€ muille / tuotanto.

Tutustu sovellukseen ja lataa se täältä:
kesateatteri.shtl.fi

Minna-Reetta Kuusinen (vas.), Siina Toimela, Maarit Malinen ja Riikka Järvinen ovat aloittaneet työnsä nuorisoseuroissa vuoden vaihteen molemmin puolin.

Uusia työntekijöitä on tullut järjestöömme

TEKSTI PIA MATILAINEN

Yhteisöpedagogi **Minna-Reetta Kuusinen** aloitti Lounais-Suomen toiminnanohjaajana joulukuussa 2022. Hänen työpisteensä on Tampereella Kulttuuritalo Laikulla, mutta on kuukausittain myös Porissa Yhteisöotalo Otavassa. “Vahvuuteni on luova toiminta, erityisesti teatteri. Työtehtäviini kuuluukin valtakunnallisten nuorisoteatteripäivien eli Ramppikuumeen tuottaminen Kankaanpäässä, mistä olen todella innoissani. Odotan innolla kaikkea, mitä tämä työ tuo tullessaan”, Minna-Reetta kertoo.

Musiikkipedagogi ja tanssinopettaja **Siina Toimela** on toiminut vuoden alusta hankekoordinaattorina Rovaniemellä. Hänen työtehtäviinsä kuuluu tämän vuoden Jutajaisten järjestäminen. Hän on kotoisin Sodankylästä, jossa hän aloitti kansantanssin viisivuotiaana. Sen jälkeen Siina on tanssinut ja ohjannut Keski-Suomessa ja tanssinopettajaopintojen ajan Oulussa. “Odotan innolla kaiken uuden oppimista tässä uudessa työssä. Nuorisoseurat on tullut minulle tutuksi kansantanssin kautta ja on jännittävää nähdä samaa maailmaa nyt eri näkövinkkelistä. Vapaa-ajalla tykkään liikkua luonnossa, ajelen moottorikelkallani ja tanssin Siepakoiden Iloset-ryhmässä”.

Tammikuun alussa työnsä on aloittanut myös **Maarit Malinen**, joka toimii projektikoordinaattorina Tekemisen riemua Kainuussa -hankkeessa. Hän työskentelee

kotitoimistolla Kuhmossa. Hankkeen tarkoituksena on aktivoida Kainuun paikallisseurojen yhteistyötä ja luoda maakuntaan alueellinen verkosto yhteistyön tueksi. Toiminnan avulla luodaan myös uutta toimintaa. “Tehdävän pariin minut ohjasi intohimo yhdistystoimintaan sekä mielenkiinto kotimaakuntani kehittämiseen. Erilaisilla yhdistyksillä on tärkeä osa elämässäni myös vapaa-ajalla, mutta sen lisäksi soitan huilua orkesterissa ja harrastan karatea. Kotona päiväni piristävät lemmikkimarsut Kaisu ja Maikki”, Maarit paljastaa.

Kulttuurituottaja **Riikka Järvinen** työskentelee projektikoordinaattorina Kulttuurituulahduksia Keski-Suomessa -hankkeessa. “Olen työskennellyt kulttuuritapahtumien ja kulttuurisen nuorisotyön parissa useissa eri hankkeissa ja projekteissa Keski-Suomen alueella. On ilo palata tuttuun järjestöön nuorisoseuroille, sillä toimin järjestössä vuosina 2019–2021 työhönvalmentajana ja projektikoordinaattorina Leipää ja kulttuuria -työllistämishankkeessa. Olen myös ollut mukana järjestömmen yhdenvertaisuus- ja moninaisuusmateriaalien ja -koulutusten toteutuksessa”, Riikka kertoo. Riikan sydäntä lähellä ovatkin erityisesti yhdenvertaisen osallisuuden mahdollistaminen, moninaisuuden, kulttuurin ja taiteen tukeminen sekä erilaiset viestintätehtävät. Vapaa-aikana hän harrastaa muun muassa revontulien ja autiotalojen valokuvausta sekä maalausta.